

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

ปีที่ 11 ฉบับที่ 1
เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2565

จุลสาร ENV OCC

กองโรคจากการประภากองอาชีพและสิ่งแวดล้อม

เพจกองโรคจากการประภากองอาชีพและสิ่งแวดล้อม
เพจโรควัย ฯ วัยทำงาน
เพจE.occ News

ดาวน์โหลด
จุลสารฉบับนี้

ตอบแบบสอบถาม
เพื่อคุ้มครองรางวัล

สารบัญ

3

สารจาก
ผู้บริหาร

4

ปีใหม่จีน ปีใหม่ไทย
ปรับการให้วัน
ลดการเผา

5

ปาร์ตี้หนักรับปีใหม่
เสี่ยงปัญหาหัวใจเต้นผิดจังหวะ
:Holiday Heart Syndrome

8

โรคปอดฝุ่นทึบthroat
(Silicosis)

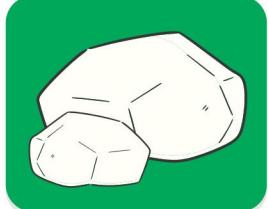
7

เคล็ด(ไม่)ลับ
ดูแลผิวสวย
ในช่วงฤดูหนาว

6

หนาวแล้ว...
อย่าลืมถุงแลตนอง

9

แร่ไขทิน
ในสิ่งแวดล้อมรอบตัว
(เสี่ยงที่เราทำได้เพื่อคัดและป้องกันการสัมผัส)

12

“หัวใจโกรกกำร้าย”
จากเจ้าตัวจิ๋ว ฝุ่นPM_{2.5}

13

ลดเลาะรอบบ้าน
ENVOCC

ສາດ ຈາກ ຜູ້ບໍລິຫານ

ແພຍ່ຫຼົງທຣ່າ ຮັກເຂາຄນ

ຜູ້ອໍານວຍກອງໂຄຈາກການປະກອບອາຊີພແລະສິ່ງແວດລ້ອນ

ສວັນດີປີໃໝ່ ປີ 2566 ຜູ້ອໍານວຍຈຸລສາຮຸກທ່ານຄ່າ ໃນໄອກາສເທສາກາລ ປີໃໝ່ແລະເທສາກາລຕຽບຈືນນີ້ ຂອງອາຍພຣໃຫ້ຜູ້ອໍານວຍທ່ານແລະຄຣອບຄຣວ ມີຄວາມສຸຂຄວາມເຈີ່ງ ມີສຸຂພາກຮ່າງກາຍແຊັ້ງແຮງ ຄິດຫວັງສິ່ງໃດ ຂອໃຫ້ ສມ່ວັງໃນທຸກ ຈຳເປັນ ແລະຂອໃຫ້ເປັນປີແໜ່ງຄວາມສຸຂສໍາຮັບທ່ານຄ່າ ປີແໜ່ງຄວາມພິເສດນີ້ ກອງໂຄຈາກການປະກອບອາຊີພແລະສິ່ງແວດລ້ອນ ຂອນນຳເສນອຈຸລສາຮ ແນວດຂອງ EnvOCC ໃນຮູ່ປະບົບຂອງ E-book ໂຄມໃໝ່ ທັນສັມຍກວ່າເດີມ ເຂົ້າກັບຍຸດຄະລິຈິທິລ ສະດວກຕ່ອງ ການອ່ານ ຈ່າຍຕ່ອກເຊີ່ງ ເພີ່ມແພີ່ມເຮືອງຮາວ ບທຄວາມ ແລະສາຮະດີມີມາກາມຍາ

ເຮົາມາດູບທຄວາມທີ່ນ່າສນໃຈຂອງຈຸລສາຮບັບນີ້ກັນຄ່າ 1.ປີໃໝ່ຈືນ ປີໃໝ່ໄທຢ ປັບການໄໝວ້າ ລດການເພາ
2. ປາຣີ້ທັນກັບປີໃໝ່ເສີ່ງປ່າຍຫາວ້າໃຈເຕັ້ນຜິດຈັງຫວະ : Holiday Heart Syndrome 3. ຜໍາວາແລ້ວ...ອຢ່າລື່ມດູແລຕນເອງ
4. ເຄລື້ດ(ໄມ່)ລັບ ດູແລຜົວສາຍ ໃນຂ່ວງຄຸຫ້າວາ 5. ໂຄປອດຜຸ່ນທິນທຣາຍ (Silicosis) 6. ແຮ່ຍິທິນໃນສິ່ງແວດລ້ອນຮອບຕ້ວ
: ສິ່ງທີ່ເຮົາທຳໄດ້ເພື່ອລົດແລະປ້ອງກັນການສັ້ນຜັສ 7. ລັດເລາຮຮອບບ້ານ EnvOCC

ທ່ານຜູ້ອໍານວຍທ່ານໄດ ສັນໃຈຮ່ວມສ່າງບທຄວາມ ເຮືອງເລ່າ ເຮືອງທີ່ອໍານວຍບອກຕ່ອງ ບທຄວາມທີ່ເກີ່ວຂ້ອງດ້ານໂຄຈາກ ການປະກອບອາຊີພແລະໂຄຈາກສິ່ງແວດລ້ອນ ລົງຈຸລສາຮ ສາມາດຮ່າງສ່າງບທຄວາມໄດ້ທີ່ E-mail Media.envocc@gmail.com ເພື່ອເປັນການສ່າງຕ່ອງຄວາມຮູ້ ອ້ອມການດຳເນີນງານໃນພື້ນທີ່ດ້ານໂຄຈາກການປະກອບອາຊີພແລະໂຄຈາກສິ່ງແວດລ້ອນ ແກ່ໜ່ວຍງານເຄື່ອງຂ່າຍ ອຢ່າລື່ມທຳແບບສອບຄາມກັນນະຄະ ເພະທາງເຮົາ ຈະຈັດສ່າງຂອງຮາງວັລສຸດພິເສດສໍາຮັບຜູ້ໃຈທີ່ຮ່ວມຕົວແບບສອບຄາມຈຸລສາຮບັບນີ້ຄ່າ

ສຸດທ້າຍນີ້ ຄົນະຜູ້ຈັດທຳຂອຳຝາກໃຫ້ທ່ານຜູ້ອໍານວຍທ່ານ ຂ່າຍເຊີ່ງ ເພີ່ມແພີ່ມ ຮົມທັ້ງສ່າງຕ່ອງຂໍອມລື້ທີ່ເປັນປະໂຍ່ຈົນ ຈາກຈຸລສາຮບັບນີ້ ແລະເພື່ອໃຫ້ເນື້ອຫາສາຮະແລະຮູ່ປະບົບຈຸລສາຮມີຄວາມສົມບູຮົນ ຄຣບຄ້ວນ ແລະເນື້ອຫາຕຽກກັບ ຄວາມຕ້ອງການຂອງທ່ານ ເຮົາຍືນດີຮັບຂ້ອງເສນອແນະຂອງຜູ້ອໍານວຍທ່ານ ເພື່ອປັບປຸງແລະພັ້ນນາຕ່ອໄປຄ່າ ຝຳຕິດຕາມ ເພິ່ມໂຄຮວ່າຍ ຈຳເປັນຫຼັງຈາກແກ້ໄຂຫຼັງຈາກການປະກອບອາຊີພແລະສິ່ງແວດລ້ອນ

ຮາງວັລສຸດພິເສດ

ກອງໂຄຈາກການປະກອບອາຊີພແລະສິ່ງແວດລ້ອນ

ปีใหม่จีน ปีใหม่ไทย ปรับการไหว้ ลดการเผา

จุดธูป

สารพิษ
จาก การเผาไม้

สารก่อมะเร็ง

แสงตา คันตา
หายใจลำบาก
ปวดศีรษะ
เพิ่มความเสี่ยง
มะเร็งเม็ดเลือด
มะเร็งปอด

เผากระดาษเงิน
กระดาษทอง

กำให้เกิดฝุ่น ควัน ขี้เค้า และสารพิษ
แบบเดียวกับการจุดธูป

สูดดมเข้าไปเป็นอันตราย
และการเพิ่มฝุ่น PM 2.5

จุดประทัด ดอกไม้ไฟ

เสี่ยงต่อการระเบิด
เกิดไฟไหม้

เสี่ยงดังจากการ
จุดประทัด ดอกไม้ไฟ

กำให้ผิวหนังไหม้
หรือสูญเสียอวัยวะ

กำให้หูตึงชั่วคราว

รับของอั่งเปา

อาจเสี่ยงสัมผัสเชื้อ
จากมือหรือบนบัตร

ให้ 'อั่งเปาออนไลน์'
โอนเงินจากมือถือ ลดการสัมผัส

ปาร์ตี้หนักรับปีใหม่ 🔥

เสี่ยงปักหัวหัวใจเต้นผิดจังหวะ

Holiday Heart Syndrome

นายบวร มิตรนาค

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
กลุ่มพัฒนาข้อมูลและตอบต่อภาวะฉุกเฉิน

สวัสดีผู้อ่านทุกท่านครับ วันนี้มาพบกันในช่วงเทศกาลปีใหม่ ซึ่งเป็นเทศกาลที่หลาย ๆ ท่าน เดินทางกลับภูมิลำเนา เพื่อพักกาย พักใจ จากการทำงานที่เหนื่อยเหนื่อยมากตลอดทั้งปี หลาย ๆ ท่านมักใช้ช่วงเวลานี้จัดปาร์ตี้ดื่มสังสรรค์กับเพื่อน ๆ ติดต่อกันหลายคืน จนไม่ได้พักผ่อน ซึ่งอาจจะไม่ส่งผลดีกับสุขภาพร่างกายมากนัก วันนี้ผู้เขียนอย่างจะพาทุกท่านมาเรียนรู้ “Holiday Heart Syndrome” หรือ ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะแบบฉบับพลัน ซึ่งพักพิงในคนหนุ่มสาวอายุน้อยที่พักผ่อนน้อย ที่อดนอน สังสรรค์ปาร์ตี้หนักติดต่อกันหลายคืน โดยเฉพาะคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ปริมาณมากในเวลาระดับเร็ว หรือติดต่อกัน เป็นเวลากันหลasarวัน ดังนั้นเพื่อป้องกันการเกิดภาวะดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นแบบไม่ทันตั้งตัวนั้น ควรทราบถึงปัจจัยเสี่ยงว่า เราเข้าข่ายของกลุ่มเสี่ยงหรือไม่ อาจต้องมีการตรวจร่างกายและหาความเสี่ยงเหล่านั้นด้วยครับ

โรคหัวใจที่เกิดขึ้นแบบฉบับพลัน เช่น ภาวะหัวใจฉุดเฉิน แม้จะตรวจไม่เจอบวมผิดปกติ แม้ไม่มีอาการอะไรรำคาญก่อน แต่มีประวัติเสี่ยงก่อภัยกับภาวะของโรคได้ เช่น

① โรคเส้นเลือดหัวใจเต็บฉบับพลัน (Plaque Rupture) ที่มาด้วยภาวะหัวใจขาดเลือด แบบกราฟหัวใจ ST Elevation (ST Elevation Myocardial Infarction) พบว่า จะมีความเสี่ยงของโรคลดลงเลือดอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นผู้ชายที่อายุมากขึ้น ร่วมกับความดันโลหิตสูง ไขมันในเลือดสูง เบาหวาน การสูบบุหรี่ การไม่ออกกำลังกาย โรคอ้วน ภาวะเครียดสะสม หรืออาจจะมีประวัติครอบครัวที่เป็นหลอดเลือดหัวใจเต็บอยู่แล้ว โดยอาการของโรคนี้อาจเกิดขึ้นแบบฉบับพลันทันทีทันใด เช่น มีอาการเจ็บแน่นหน้าอก หายใจไม่อxygen จุกจิกไปที่กระเพาะ หรือที่แขน เหงื่อแตก ใจสั่น และอาจจะพบว่าเป็นขณะกำลังออกแรงหรือออกกำลังกาย

② โรคเส้นเลือดใหญ่ที่หัวหัวใจแตกฉุดเฉิน (Dissecting Aortic Aneurysm) ซึ่งปัจจัยเสี่ยงจะคล้ายกับโรคเส้นเลือดหัวใจเต็บฉบับพลัน หรืออาจจะมีประวัติเรื่องของการตรวจพบว่ามีเส้นเลือดแดงใหญ่โป่งพองอยู่ก่อนหน้าแล้ว หรืออาจจะมีปัญหาร่องของเส้นเลือดแดงส่วนอื่นในร่างกายตืบอยู่ก่อนหน้าแล้ว เป็นต้น อาการของโรคนี้คือเจ็บแน่นกลางหน้าอกขึ้นมาทันทีทันใด และมีอาการแน่นหอบรุ้งหอบรุ้งด้วย

③ ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะแบบฉบับพลัน (Acute Atrial Fibrillation or Holiday Heart Syndrome) คือ อาการใจเต้นผิดจังหวะเกิดขึ้นทันทีทันใด อาจจะพบได้ในคนที่พักผ่อนน้อย อดนอน สังสรรค์ปาร์ตี้หนักติดต่อกันหลายคืน ดื่มแอลกอฮอล์ปริมาณมากนานหลายวัน คนไข้จะมีอาการใจสั่น หอบสตี หน้ามืดเป็นลม และซีพจรไม่ได้จังหวะ

สังเกตโรคหัวใจ ตรวจวินิจฉัยให้แน่ใจ 🎉

โดยที่ว่าไปอาการที่เกิดจากโรคหัวใจโดยตรงมักจะเกิดขึ้นแบบรวดเร็วฉบับพลัน อาจจะคล้ายกับอาการของคนพักผ่อนน้อย อดหลับอดนอน อาการหน้ามืดเป็นลมรรرمดาที่มักจะเป็นครั้งเดียวแล้วหายไป แต่ถ้าเป็นจากโรคหัวใจมักจะไม่หายเอง และอาจจะมีอาการเป็นขาไได้หลังจากที่อาการดีขึ้น อย่างไรก็ตามถ้าเป็นจากโรคหัวใจมักจะมีการตรวจพบลักษณะของร่างกายผิดปกติอื่น ๆ ร่วมด้วย ดังนั้นควรตรวจวินิจฉัยให้แน่ใจว่าไม่ได้เป็นแค่หน้ามืดเป็นลมจากการพักผ่อนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคนที่มีปัจจัยเสี่ยงดังที่กล่าวข้างต้น นอกจากนี้การพักผ่อนน้อย อดนอน และปาร์ตี้อย่างร่วมกับการดื่มแอลกอฮอล์ปริมาณมาก และติดต่อกันนานแบบสุดเหวี่ยง ไม่ได้กระตุ้นให้เป็นแคร์โรคหัวใจเท่านั้น แต่ยังเป็นการกระตุ้นให้มีอาการของโรคในระบบอื่นได้ด้วย

หลังจากที่ฟังอันตรายจากภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะแบบฉบับพลันจากปาร์ตี้หนักรับปีใหม่ การอดหลับ อดนอน พักผ่อนน้อย หรือทำงานหนักจนบางครั้งอาจลืมคิดถึงสุขภาพของตัวเองว่าสำคัญอย่างยิ่ง ผู้ที่มีความเสี่ยงควรใช้วิธีอย่างระมัดระวังหลีกเลี่ยงปัจจัยหรือควบคุมปัจจัยเสี่ยง ให้ได้มากที่สุด เช่น รักษาภาวะความดันโลหิตสูง ควบคุมน้ำตาลในคนที่มีความเสี่ยงโรคเบาหวาน และควบคุมอาหารในคนที่มีภาวะไขมันในเลือดสูง ในช่วงหยุดยกควรพักผ่อนร่างกายให้เพียงพอ หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์หนักและดื่มน้ำเปล่าแทน ถ้าหากหลีกเลี่ยงไม่ได้ หรือมีอาการที่เข้าข่ายข้อควรระวังที่จะปังชี้ว่าเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจฉบับพลัน แนะนำว่าควรรับเป็นแพทย์ผู้ชำนาญที่โรงพยาบาลเพื่อรับการรักษาต่อไป ก่อนที่จะมีอาการรุนแรงขึ้นนะครับ

กองโรคจากการประกอบอาชญากรรมและสิ่งแวดล้อม

5

หนาวแล้ว...

อย่าลืมดูแลตัวเอง

กฤษฎา โพธิ์ดา

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
กลุ่มพัฒนานวัตกรรมและคุณร่วมมือระหว่างประเทศ

เข้าสู่หน้าหนาวอย่างเป็นทางการแล้วนะครับ โรคภัยไข้เจ็บที่มากับช่วงอากาศเย็น ๆ มักพบได้หลายโรค หลายท่านอาจจะเริ่มมีอาการ ไอ จาม เจ็บคอตามมา โดยเฉพาะเด็ก ผู้สูงอายุ และคนที่มีโรคประจำตัวก็จะมีความเสี่ยงที่จะอาการเจ็บป่วยรุนแรงมากกว่ากลุ่มอื่น การป้องกันไม่ให้เราเจ็บป่วยก็จะเป็นวิธีที่ดีที่สุด เรามาดูกันเลยนะครับว่าวิธีป้องกัน การเจ็บป่วยในช่วงหน้าหนาวนี้ มีอะไรบ้าง

1 ดูแลอย่าให้ผิวแห้ง เพราะอากาศที่เย็นจะทำให้ผิวเราแห้ง แตกเป็นชุก การทาครีมหรือโลชั่นจึงเป็นสิ่งสำคัญโดยการทาโลชั่นบำรุงผิวให้มีความชุ่มชื้น โดยเฉพาะเวลาหลังจากที่เราอาบน้ำเสร็จจะดีที่สุด

(2) การรับประทานอาหารอุ่น ๆ ร้อน ๆ ซึ่งจะช่วยรักษาอุณหภูมิของร่างกาย นอกจากนี้อาหารที่อุ่นร้อน และปรุงสุกใหม่ก็จะช่วยป้องกันอาการท้องร่วง ท้องเสียได้อีกด้วย ลดการทานอาหารที่มีความเย็นจัด เช่น ไอศครีม น้ำแข็งไส ก็จะเป็นการดีครับ

(3) ระวังโรคที่มากับหน้าหนาว เช่น ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ปอดบวม อุจจาระร่วง ถ้าพบว่าเราไม่มีอาการเจ็บป่วยไม่สบายทันยาแล้วอาการไม่ดีขึ้น หรือมีอาการรุนแรงควรรีบไปพบแพทย์จะดีที่สุด คราวที่เป็นโรคภูมิแพ้ มีโรคประจำตัว เช่น โรคหอบหืด หรือ โรคภูมิแพ้ ควรระมัดระวังและดูแลตัวเองเป็นพิเศษ

(4) ทำความสะอาดเครื่องนอน อันนี้สำคัญครับ ช่วงที่อากาศเย็น เครื่องนอนเรามักจะมีกลิ่นอับ การทำความสะอาดเครื่องนอนอยู่เสมอจะช่วยป้องกันไรฝุ่นซึ่งทำให้เราเกิดอาการแพ้ได้ เช่น คัน หรือมีปัญหาโรคผิวหนัง

(5) ดูแลร่างกายให้อุ่นอยู่เสมอ ช่วงที่อากาศเย็นควรสวมใส่เสื้อผ้าให้หนาขึ้น หรือสวมใส่เสื้อกันหนาว สวมผ้าพันคอโดยเฉพาะกลางคืนเวลานอนถ้าอากาศเย็นมาก ควรสวมถุงเท้านอนตลอดคืน และห่มผ้าหนา ๆ อย่าลืมลดอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศหรือไม่เปิดพัดลมจ่อที่ตัวแรง ๆ

(6) ออกกำลังกายสม่ำเสมอ ช่วงที่อากาศหนาวเย็นยิ่งต้องออกกำลังกาย เพื่อให้ร่างกายอบอุ่น และแข็งแรงอยู่เสมอ การออกกำลังกายก็อย่าลืมว่ามีโรคประจำตัว ไม่หักโหมมากเกินไป

(7) ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ถึงจะหนาวแค่ไหนก็ต้องอาบน้ำเสมอ เพราะร่างกายเราไปเจอสิ่งสกปรกจากนอกบ้าน อาจเกิดการสะสมเชื้อโรคจนนำไปสู่การเจ็บป่วยได้ แต่ถ้าหากเราอาบน้ำไม่ให้จริง ๆ แนะนำให้อบหน้าอุ่น จะช่วยให้เราคลายหนาว อาบน้ำได้สบายขึ้น แต่ถ้าหากเราอาบน้ำที่อุ่นจัดจนเกินไปจะทำให้พิษขาดความชุ่มชื้นไปด้วย อย่าลืมทาครีมหรือโลชั่นหลังอาบน้ำด้วยนะครับ

การดูแลสุขภาพตัวเองในช่วงฤดูหนาวถือเป็นสิ่งสำคัญและไม่ควรมองข้าม เพราะเป็นวิธีการพื้นฐานที่จะช่วยให้เราและบุคคลในครอบครัว ห่างไกลจากอาการเจ็บป่วย สุขภาพของเราก็จะแข็งแรง เพียงเท่านี้ดูหน้าก็ไม่ใช่ดูที่น่ากลัว อีกต่อไปครับ

"เคล็ด(ไม่)ลับ ดูแลผิวสวย"

ในช่วงฤดูหนาว

นางสาวกัศราณี ผูกจิตต์

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
กลุ่มพัฒนาระบบทั่วไปและตอบโต้ภาวะอุตุนิยมวิทยา

เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ฤดูหนาวแล้ว เชื่อว่าใครหลายคนต่างเฝ้ารอคอยที่จะสัมผัสอากาศหนาวในรอบปี แต่ปัญหาความงามที่มาพร้อมอากาศหนาวนั้น คงหนีไม่พ้นปัญหาผิวแห้งกร้านขาดความชุ่มชื้น ลอกแตกร้าบเป็นขุย รวมถึงมีโอกาสแตกเป็นแพลงและติดเชื้อแผลซ้อนได้ง่ายขึ้นด้วยเช่นกัน เนื่องจากอากาศจะมีความชื้นสัมพัทธ์ลดลง ทำให้ผิวมีการสูญเสียน้ำเพิ่มมากขึ้นนั่นเอง วันนี้ผู้เขียนมีเคล็ดลับในการดูแลผิวให้สวยงามและคงความชุ่มชื้นตลอดฤดูหนาว มาฝากกันดังนี้ค่ะ

หลักเลี่ยงการอาบน้ำอุ่น

หลายคนชอบอาบน้ำอุ่นเพื่อให้ความอบอุ่นแก่ร่างกายและทำให้สบายตัวมากขึ้น แต่หลังจากอาบน้ำเสร็จแล้ว ความชุ่มชื้นในผิวจะลดลง ส่งผลให้ผิวแห้งเป็นขุย ดังนั้น จึงไม่ควรอาบน้ำอุ่นมากเกินไป และไม่ควรอาบน้ำนานเกิน 10 นาที เพราะยิ่งอาบน้ำนาน ยิ่งทำให้ผิวสูญเสียความชุ่มชื้นมากเช่นกัน ถ้าหากให้ผิวนุ่มชุ่มชื้นอาจจะต้องกลับไปอาบน้ำอุ่นเหมือนปกติกันหน่อยนะคะ

บำรุงผิวด้วยเบบี้ออยล์และครีมบำรุงหลังอาบน้ำกันที

หลังจากอาบน้ำเสร็จแล้ว เช็ดตัวให้ผิวพอหมาด แล้วให้หยดเบบี้ออยล์มาชิโลม ผิวให้ทั่วเรือนร่าง จากนั้นตามด้วยครีมบำรุงผิวที่มีส่วนผสมจากมอยส์เจอร์айเซอร์ทันที เพื่อคงความชุ่มชื้นให้กับผิวตลอดทั้งวัน ควรหลีกเลี่ยงครีมที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ น้ำหอม AHA หรือเรตินอยด์ เพราะจะยิ่งทำให้ผิวแห้งมากขึ้น

หลักเลี่ยงการสครับผิว

ยิ่งสครับผิวมาก ผิวขี้นนกจะยิ่งบอบบางลงและแห้งแตกได้ง่าย ควรลดการสครับผิวให้น้อยลง หากเคยสครับหลายครั้งต่อสัปดาห์ ลองปรับลดให้เหลือเพียง 1 ครั้งต่อสัปดาห์ อาจจะส่งผลดีต่อสุขภาพผิวในช่วงฤดูหนาวมากกว่าจะน้ำใจ

ภาครีมกันแดดเป็นประจำทุกวัน

นอกจากแสงแดดจะทำให้ผิวคล้ำเสียง่ายแล้ว ขณะอากาศแห้ง ยังเป็นตัวการทำลายความชุ่มชื้นของผิวได้เร็วขึ้น ส่งผลให้ผิวถูกทำร้ายได้ง่ายกว่าปกติ ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นฤดูหนาว หรือฤดูใบไม้ผลิ ควรทาครีมกันแดดเป็นประจำทุกวันนะคะ

4

5

การรับประทานอาหารที่เหมาะสมและดื่มน้ำให้เพียงพอ

ควรกินอาหารให้ครบ 5 หมู่ตามหลักการดูแลสุขภาพทั่วไป แต่สิ่งที่ควรเน้นมากเป็นพิเศษ คืออาหารที่มี omega 3 อาหารหรือผักผลไม้ที่มีวิตามิน A, C, E และ Zinc เพื่อเติมอาหารให้กับผิว และสิ่งสำคัญที่สุดที่ขาดไม่ได้คือ การดื่มน้ำให้เพียงพอ 8 - 10 แก้วต่อวัน เนื่องจากร่างกายต้องการน้ำที่เพียงพอในการคงความชุ่มชื้นให้กับผิวของเรา

สุดท้ายแล้ว ไม่ว่าใครก็สามารถมีผิวสวยสุขภาพดีและนุ่มชุ่มชื้นตลอดฤดูหนาวได้ เพียงแค่เราหันมาใส่ใจสุขภาพผิวและบำรุงเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ แค่นี้ก็ไม่ต้องกังวลเรื่องผิวแห้งเสียและการเกิดริ้วรอยก่อนวัยอันควรในฤดูหนาวอีกต่อไป

- ที่มา:
- บทความสุขภาพทั่วไป "6 วิธีดูแลผิวในหน้าหนาวให้ชุ่มชื้นตลอดวัน" โรงพยาบาลวิภาวดี
  - บทความสุขภาพ "เคล็ดลับฉบับคุณหมอนะ! ดูแลผิวน้ำหน้าวัยใส..ให้ยังชุ่มชื้น" โดย พญ.อรุณรัตน์ แพทย์ประจำตัว โรงพยาบาลวิภาวดี
  - บทความสุขภาพ "5 เคล็ด(ไม่)ลับ การดูแลผิวช่วงหน้าหนาว" โดย พญ.ณัฐพร โรงพยาบาลวิภาวดี แพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนังและความงามโรงพยาบาลวิภาวดี นำมินทร์

โรคปอดฝุ่นหินทราย

(Silicosis)

แพทย์หญิงกับตัวแทน กัสรานบท
แพทย์ประจำบ้านอาชีวะศาสตร์ ชั้นปีที่ 3
คณะแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ความหมาย

โรคปอดชนิดหนึ่งซึ่งเกิดจาก การสูดدمฝุ่นหินทรายหรือ ฝุ่นซิลิกา (Silica) ขนาดเล็ก เข้าไปในปอด ส่งผลให้ปอดอักเสบ ทำลายปอด และปอดเป็นพังผืด

สาเหตุเสี่ยง

ขุดเจาะพื้นดิน ทำเหมืองแร่ ขุดอุโมงค์ โรงโน่นหิน ระเบิดหิน ผลิตกระเบื้อง อิฐหินไฟ ผงแร่โลหะ ขัดผิวเซรามิก พ่นทราย แกะสลักกระจาก เลื่อยตัดแต่ง ขัดหิน วัสดุปูพื้น ครก ตกแต่งสวน ป้ายหลุมศพ หลอมแก้ว แม่พิมพ์หล่อโลหะ

อาการ

ไอเรื้อรัง มีเสมหะ หายใจลำบาก เหนื่อย อ่อนเพลีย เปื้ออาหารเจ็บหน้าอก

การวินิจฉัย

- มีประวัติการทำงานในอาชีพกลุ่มเสี่ยงต่อการสูดدمฝุ่นหินทราย
- อาการผิดปกติเข้าได้กับโรคปอดฝุ่นหินทราย
- ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อช่วยในการวินิจฉัย ได้แก่ ภาพถ่ายรังสีทรวงอก (X-Ray) ภาพถ่ายรังสีทรวงอกคอมพิวเตอร์ (CT scan) การตรวจนมรรถภาพปอด (Spirometry) การส่องกล้องหลอดลม (Bronchoscopy) และการตรวจชิ้นเนื้อปอด (Lung biopsy)

การรักษา

- ระยะเฉียบพลัน: รักษาด้วยการฉีดและกินยาสเตียรอยด์ การล้างปอด การผ่าตัดปลูกถ่ายปอด
- ระยะเรื้อรัง: รักษาตามอาการ เช่น การพ่นยาขยายหลอดลม การให้วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่และวัคซีนป้องกันโรคปอดอักเสบ การให้ออกซิเจน

การป้องกัน

- การป้องกันทางสิ่งแวดล้อม การควบคุมทางวิศวกรรม ได้แก่ ติดตั้งระบบปิด ติดตั้งระบบบรรยายอากาศ เช่นที่ ระบบเปียกหรือพ่นน้ำขณะทำงานเพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่น การทำความสะอาดเพื่อลดการสะสมของฝุ่น การควบคุมทางบริหาร ได้แก่ การตรวจดูสภาพแวดล้อมในการทำงาน ห้ามรับประทานอาหารหรือดื่มเครื่องดื่มบริเวณใกล้พื้นที่ทำงาน ล้างมือทำความสะอาดก่อนรับประทานอาหาร การสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล
- การตรวจสอบก่อนเข้าทำงานและประจำปี เพื่อคัดกรองโรคเบื้องต้น วินิจฉัยรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมถึงการพิจารณาเปลี่ยนงานไปยังแผนกที่ไม่ต้องมีการสัมผัสฝุ่นหินทราย

แร่ในสิ่งแวดล้อมรอบตัว

สิ่งที่เราทำได้เพื่อลดและป้องกันการสัมผัส

แร่ใน (Asbestos) คืออะไร

แร่ในเป็นกลุ่มของแร่อนินทรีย์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

มีองค์ประกอบหลักคือ ไฮดรัสซิลิกेट มีลักษณะเป็นเส้นใย มีคุณสมบัติแข็งแรง เหนียว มีความยืดหยุ่นสูง เป็นสื่อนำความร้อนต่ำ ทนทานต่อเชื้อจุลินทรีย์ การกัดกร่อนของสารเคมี และการทำลายของแมลง แบ่งออกได้ 2 กลุ่มคือ

① กลุ่มแอมฟิโบล (Amphibole) มี 5 ชนิด คือ ครอซิโดไลท์ (Crocidolite) อัม莫ไซท์ (Amosite) ทรีโมไลท์ (Tremolite) แอนโโทฟิลไลท์ (Anthophyllite) และแอคทิโนไลท์ (Actinolite) จัดเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 คือห้ามใช้แล้ว เนื่องจากเป็นกลุ่มที่อันตรายสูงกว่า

② กลุ่มเซอร์เพนไทน์ (Serpentine) มี 1 ชนิด คือ ไครโซไทล์ (Chrysotile) ยังอนุญาตให้ใช้ได้

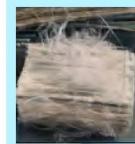
ปริมาณการใช้แร่ในประเทศไทย

ประเทศไทยมีการนำเข้าและใช้แร่ในมาเป็นระยะเวลาเวลานานกว่า 70 ปี ติด 1 ใน 10 ประเทศที่มีการนำเข้าสูงที่สุดในโลก โดยคิดเป็นปริมาณ 3 % ของปริมาณการใช้ทั่วโลกเพื่อนำมาใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตวัสดุก่อสร้างต่าง ๆ ผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้แร่ในมากที่สุดคือกระเบื้องมุงหลังคาและท่อซีเมนต์คิดเป็น 90 % ของปริมาณการใช้ทั้งหมด นอกจากนี้ก็ใช้สำหรับผลิต ฉนวนกันความร้อน กระเบื้องยาง ผ้าเบรก คลัทช์ เป็นต้น

แหล่งที่มีการปลดปล่อยแร่ในปะเนื้อสิ่งแวดล้อม

แร่ในที่มีการใช้ตั้งแต่เริ่มน้ำเข้ามายังอยู่ในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระเบื้องมุงหลังคาดังที่มีการกล่าวมาแล้วข้างต้น ถึงแม้ประเทศไทยเรามีการกำหนดให้ขยะอุตสาหกรรมที่มีแร่ใน 1 % ขึ้นไปเป็นขยะอันตรายต้องมีการควบคุมและกำจัดอย่างถูกวิธี แต่ในกระเบื้องมุงหลังคางานบ้านเรือนที่มีแร่ในเป็นองค์ประกอบถึง 10 % ไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นขยะอันตรายจึงไม่มีการควบคุมและมีการรื้อถอนทิ้งไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ หรือนำมาตัดหรือทำให้แตกเพื่อใช้ประโยชน์ต่างๆ ดังนั้นคาดว่าการสัมผัสแร่ในจากการเบื้องต้นจะเป็นแหล่งสำคัญหนึ่งในประเทศไทย นอกจากนี้ก็ยังมีจากฉนวนกันความร้อน ห้องน้ำ และแหล่งอื่น ๆ โดยไม่ได้มีการควบคุมกำจัดให้มีความปลอดภัย ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ถึงอันตรายของวัสดุที่มีแร่ในเป็นส่วนประกอบ จึงไม่มีการป้องกันการสัมผัสในขณะที่ต้องมีการรื้อถอนหรือจัดการกับวัสดุที่มีแร่ใน นอกจากนี้ยังมีการนำกระเบื้องเก่าเหล่านั้นกลับมาใช้ใหม่ทำให้มีอันตรายมากขึ้น เช่นนำตัดและดัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น ซึ่งการตัดกระเบื้องทำให้เส้นใยในฟุ้งกระจายออกมามีความเข้มข้นสูงถึง 12 เส้นเมตรต่อตารางเมตร (ค่ามาตรฐานอยู่ที่ 0.1 เส้นเมตรต่อซีซี) นอกจากนี้ในบางพื้นที่อาจมีสายแร่ในอยู่ในธรรมชาติ เช่นจังหวัดอุตรดิตถ์ เชียงใหม่ ลำพูน ปราจีนบุรี จันทบุรี และนราธิวาส

นายแพทรอนนกันต์ อัครพรพรหม
แพทย์ประจำบ้านปีที่ 3
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

ไครโซไทล์

อัม莫ไซท์

ครอซิโดไลท์

แอคทิโนไลท์

ทรีโมไลท์

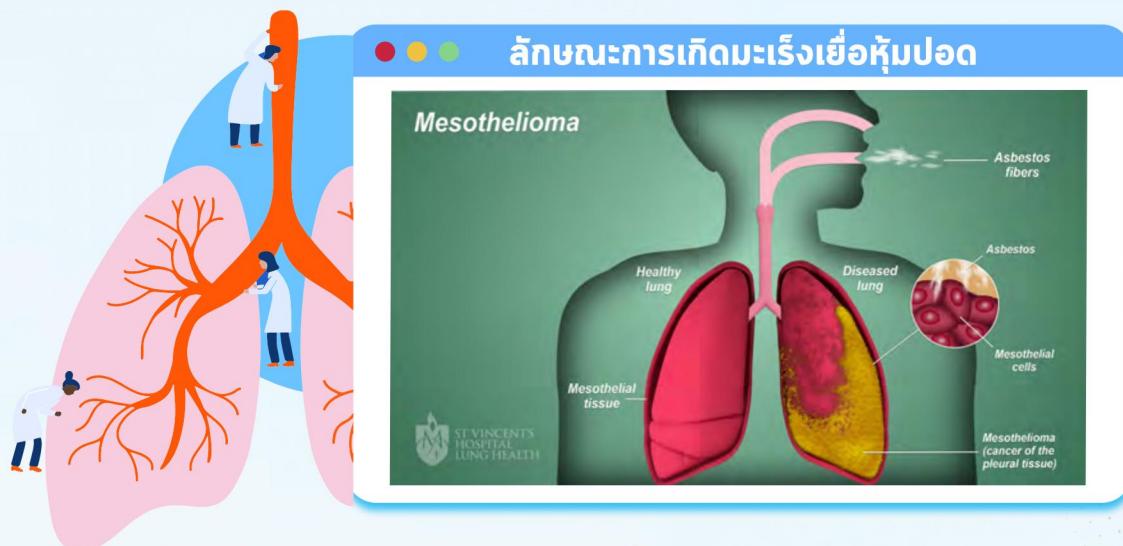
แอนโโทฟิลไลท์

กรุงเบื้องเก่าจากบ้านเรือนและวัสดุอื่นๆที่มีแร่ใยหินที่ยังไม่ได้กำหนดให้เป็นวัตถุอันตราย

โรคจากแร่ใยหิน

องค์กรวิจัยโรคมะเร็งนานาชาติ (IARC) จัดให้แร่ใยหินเป็นสารก่อทั่วไปในมนุษย์ แร่ใยหินสามารถเข้าสู่ร่างกาย ทั้งในระบบทางเดินหายใจ ทางการกิน และทางผิวน้ำ สามารถก่อให้เกิดโรคได้หลายโรคได้แก่โรคปอดอักเสบจาก แร่ใยหิน (Asbestosis) จะพัฒนาเร็วสุด 5 ปีหรือน้อยกว่านั้น ถ้ามีการสัมผัสบ่อยมาก ภาวะเยื่อหุ้มปอดเมร้าน้ำ (Benign disease) มักเกิดในช่วง 10-20 ปีหลังการสัมผัส โรคมะเร็งซึ่งมี 2 ชนิดคือมะเร็งปอด (Lung cancer) และมะเร็งเยื่อหุ้มปอด (Mesothelioma) ซึ่งมะเร็งเยื่อหุ้มปอด มักเกิด 20-40 ปีหลังสัมผัสและเป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้

สถานการณ์การสัมผัสและการเจ็บป่วย

จากการศึกษาของพรชัย สิทธิสรัญกุลและคณะ ระหว่างปี 2558-2559 โดยการศึกษาบททวนฐานข้อมูลสุขภาพ (HDC) พบรู้ป่วยโรคเหตุแร่ใยหิน 28 ราย ในจำนวนผู้ป่วยทั้ง 28 ราย ยังพบด้วยว่าส่วนหนึ่งมีประวัติสัมผัสแร่ใยหิน จากการประกอบอาชีพ ทั้งงานก่อสร้างและผลิตกระเบื้องมุงหลังคา และบางรายมีประวัติสัมผัสแร่ใยหินจากสิ่งแวดล้อม หรือจากข้อมูลของสถาบันโรคท้องออก รายงานประวัติการสัมผัสของผู้ป่วยมะเร็งเยื่อหุ้มปอด ในประเทศไทยพบว่ามีรายงานระหว่างปี 2547 ถึง 2560 จำนวน จำนวน 11 รายโดยพบว่าจำนวน 6 ราย (54%) ไม่มีประวัติการสัมผัสจากการประกอบอาชีพจึงคาดว่าอาจเกิดจากการสัมผัส จำกสิ่งแวดล้อม และผลการศึกษาของพิมพิน อินเจริญ และคณะ (2562) เป็นการศึกษาการสัมผัสแร่ใยหินในคนทั่วไป เรื่อง Asbestos Bodies Burden in the Autopsy Lung Tissue from General Thai Population โดยการศึกษาจากปอดผู้เสียชีวิตด้วยสาเหตุทั่ว ๆ ไป จำนวน 200 รายพบแร่ใยหินในปอดจำนวน 97 ราย (48.5%) ปริมาณของแร่ใยหินอยู่ในช่วง 0.19-14.4 AB/g wet lung

การป้องกันการสัมผัสแร่ใยหินจากสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน

- ① ควรเลือกชี้อกระเบื้องมุงหลังคา ฝ้าเพดาน หรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ชนิดที่ไม่มีแร่ใยหิน
- ② การรื้อถอนกระเบื้องมุงหลังคา ควรทำด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้กระเบื้องแตกหักและคราคลุมพลาสติกเพื่อป้องกันเส้นใยหลุดออกปนเปื้อนสิ่งแวดล้อม และนำไปส่งให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี
- ③ ห้ามนำกระเบื้องเก่ามาตัดหรือทำให้แตกเพื่อใช้ประโยชน์ในการทำแปลงเพาะปลูกหรืออื่น ๆ
- ④ หลีกเลี่ยงการสัมผัสหรือทำให้แร่ใยหินที่อยู่ในวัสดุเก่าฟุ้งกระจายเข่น ฉนวนกันความร้อนกระเบื้องมุงหลังคา ฝ้าเพดาน กระเบื้องปูพื้น เป็นต้น
- ⑤ ควรปิดประตูหน้าต่างให้แน่นโดยใช้กระเบื้องที่มีการรื้อถอนอาคารหรือการก่อสร้างอยู่ใกล้ที่พักอาศัย
- ⑥ ควรใช้วัสดุเปลี่ยนในการทำความสะอาดหรือเช็ดฝุ่น
- ⑦ ควรดูดฝุ่นบ่อย ๆ ด้วยเครื่องดูดฝุ่นชนิด HEPA filter

ห้ามนำตัดกระเบื้องเก่ามาตัด

ใช้ผ้าหรือวัสดุเปลี่ยนในการเช็ดฝุ่น

ห้ามนำกระเบื้องเก่ามาตัดแปลงใช้ประโยชน์ต่อ

เลือกใช้กระเบื้องที่ไม่มีแร่ใยหิน

เอกสารอ้างอิง

1. สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน).แร่ใยหิน. แหล่งข้อมูล: <https://www.tosh.or.th/index.php/blog/item/796-asbestos>
2. สมชัย บวรกิตติและพิมพิณ อินเจริญ. บททวนวิทยาการระบาดโรคเหตุใหญ่หิน. Thammasat Medical Journal, Vol. 18 No. 4 October - December 2018.
3. Incharoen P, Hama T, Arsa L, Kamprerasart K, Wongwichai S, Bovornkitti S. Asbestos Bodies Burden in the Autopsy Lung Tissue from General Thai Population. Open Respir Med J. 2019 May 31;13:5-10.
4. ATSDR. Asbestos in Your Environment: What You Can Do to Limit Exposure. แหล่งข้อมูล https://www.atsdr.cdc.gov/docs/limitingenvironmentalexposures_factsheet-508.pdf
5. Training Awareness. Asbestos Awareness: 7 Asbestos Facts You Need to Know. แหล่งข้อมูล: <https://www.trainingexpress.org.uk/asbestos-awareness-facts/>

หัวใจดีบุกทำร้าย

ฝุ่นPM_{2.5}

จากเจ้าตัวจิ้ง

นางสาวชนิพร ชาธี

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
กลุ่มอาชีวอนามัยแรงงานในระบบและสื่อสารความเสี่ยง

ในทุก ๆ ปี ประเทศไทยยังคงพบค่าฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐาน และแพร่กระจายทั่วทุกภาคส่วนผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในวงกว้าง ไม่เพียงแต่ปัญหาระบบทางเดินหายใจ แต่ยังทำร้ายระบบหลอดเลือดและหัวใจ ถึงขั้นหัวใจล้มเหลว (Heart Failure) และหัวใจวาย (Heart Attack) ได้

องค์กรอนามัยโลก (World Health Organization – WHO) ระบุว่า ฝุ่นละออง PM_{2.5} ไม่มีระดับที่ปลอดภัย ต่อสุขภาพ ซึ่งมีรายงานว่า มากกว่า 20% ของการเสียชีวิตจากโรคหัวใจและหลอดเลือดมีสาเหตุมาจากการพิษทางอากาศ และทุก ๆ ปี มีมากกว่า 3 ล้านคนที่เสียชีวิต

อากาศที่มีฝุ่น PM_{2.5} เกิน 10 – 25 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ถ้าร่างกายได้รับเข้าไปติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน มีผลต่อการเกิดโรคเรื้อรัง ทั้งโรคหัวใจ โรคปอด และโรคเมริงได้ จากการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ผ่านมา พบว่าผู้ป่วยไตเทียม ที่ได้รับ PM_{2.5} ในปริมาณที่เพิ่มขึ้น 10 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ต่อวัน สัมพันธ์กับอัตราการณ์ การเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือดและเสียชีวิตจากโรคหัวใจและหลอดเลือดเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาในจังหวัดราชบุรี ระหว่างปี 2557 – 2563 พบว่า ค่าฝุ่น PM_{2.5} รายวันที่สูงเกินมาตรฐาน มีความสัมพันธ์กับการเข้ารับการรักษา ด้วยโรคระบบการหายใจ และโรคหัวใจและหลอดเลือดที่เพิ่มขึ้น เช่นกัน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงสูง (กลุ่มเด็ก กลุ่มสูงอายุ และกลุ่มที่มีโรคประจำตัว)

ดังนั้น ถึงแม้ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคหัวใจและหลอดเลือดจะมีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง แต่ลมพิษทางอากาศ ก็คือประเด็นสำคัญที่ไม่ควรมองข้ามหรือละเลยนะครับ โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ คือ เด็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ และผู้ป่วย 4 กลุ่มโรคที่สำคัญ ได้แก่ 1. กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือด 2. กลุ่มโรคระบบทางเดินหายใจ 3. กลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ 4. กลุ่มโรคตาอักเสบ หากได้รับมลพิษจากฝุ่นเข้าสู่ร่างกายอาจทำให้เกิดการเจ็บป่วย หรือมีผลต่อสุขภาพรุนแรงกว่าประชาชนทั่วไป

การป้องกันตนเองและการปฏิบัติตัวจากฝุ่น PM_{2.5}

- 1 ตรวจสอบค่าฝุ่น PM_{2.5} จากเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษ หรือผ่านทางแอปพลิเคชัน Air4Thai ก่อนออกจากบ้านทุกครั้ง
- 2 หลีกเลี่ยงการออกจากบ้าน หรือไปในพื้นที่เสี่ยง หากจำเป็น ให้สวมใส่หน้ากากป้องกันฝุ่น หรือหน้ากากที่ได้มาตรฐาน (N 95)
- 3 กลุ่มเสี่ยง และ 4 กลุ่มโรคที่ต้องเฝ้าระวังพิเศษ ควรหลีกเลี่ยงการสูดดมฝุ่นละอองขนาดเล็ก
- 4 งดออกกำลังกาย หรือทำงานกลางแจ้งเป็นเวลานาน
- 5 ลดการใช้รถยนต์ เปลี่ยนมาใช้บริการขนส่งสาธารณะ และลดการเผาไฟหม้อน้ำ เช่น เผาเศษขยะ/เผาปา และพืชผลทางการเกษตร
- 6 ปิดประตู หน้าต่างให้มิดชิด เพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก
- 7 ทำความสะอาดบ้านเพื่อลดความเข้มข้นของฝุ่น โดยการใช้ผ้าชุบน้ำมากๆ แทนการใช้ไม้กวาดที่ทำให้ฝุ่น พุ่งกระจาย
- 8 หมั่นตรวจสอบและซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ เพื่อให้เกิดการเผาไหม้ที่สมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

1. สุทธิศักดิ์ เด่นดวงใจ และคณะ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างระดับฝุ่นละออง PM_{2.5} รายวันในอากาศกับการมารับการรักษาด้วยโรคระบบการหายใจและระบบหัวใจและหลอดเลือด ณ โรงพยาบาลราชบุรี อ.เมือง จ.ราชบุรี. เชียงใหม่เวชสาร 2564;60(3): 345-58. doi: 10.12982/CMUMEDJ.2021.31
2. World Health Organization. Ambient (out-door) air pollution: World Health Organization; 2016 [cited 2022 Sep 20]. Available from: [https://www.who.int/news-room/factsheets/detail/ambient-\(outdoor\)-air-qualityand-health](https://www.who.int/news-room/factsheets/detail/ambient-(outdoor)-air-qualityand-health).
3. โรงพยาบาลหัวใจกรุงเทพ. หัวใจทำไม้donohotracheal PM_{2.5}. [cited 2022 Sep 20]. Available from: <https://www.bangkokhearthospital.com/content/how-pm2-5-air-pollution-potentially-induces-cardiovascular-disease>

ลัดเลาฯ รอบบ้าน

“MODEL พื้นที่ต้นแบบการสื่อสาร และการป้องกันผลกระทบสุขภาพจากฝุ่น PM_{2.5} ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่”

กองโรคจากการประกลบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมลงพื้นที่ศึกษา “พื้นที่ต้นแบบ” ในการจัดการฝุ่น PM_{2.5} และรูปแบบการสื่อสาร เพื่อสร้างความรู้ในการป้องกันผลกระทบสุขภาพจากฝุ่น PM_{2.5} ในพื้นที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ และอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ รูปแบบการสื่อสาร ความเสี่ยง ได้มีการประชุมหารือร่วมกับภาคีเครือข่าย ณ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมือง และโรงพยาบาล เทศบาลตำบลหนองป่าครรง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และหารูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสม กับกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไป เพื่อใช้ในการพัฒนาสื่อที่เหมาะสมและตรงประเด็นกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ สื่อสาร นอกจากนี้มีการลงพื้นที่ศึกษาการจัดการและ การสื่อสารเรื่องฝุ่น PM_{2.5} ณ ศูนย์เด็กเล็กบ้านสหกรณ์ ศึกษานวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น “สวีญ” กับการจัดการวัสดุทางการเกษตร โดยไม่ต้องเผา ช่วยลดการเกิด ฝุ่น PM_{2.5} และศึกษาต้นแบบการจัดบ้านสู่ฝุ่น ซึ่งมีการปลูกต้นไม้เป็นกำแพง ช่วยในการบำบัดฝุ่น PM_{2.5} อีกด้วย

สำหรับพื้นที่ต้นแบบในการจัดการฝุ่น PM_{2.5} ได้ศึกษาจุดเด่นของการดำเนินงานการจัดการฝุ่น PM_{2.5} ของเทศบาลตำบลเมืองนະ และเทศบาลตำบลปิงโค้ง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบร่วม มีจุดเด่นในเรื่อง การสื่อสารประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้กับชุมชน แจ้งเตือนความเสี่ยง มีการบริหารจัดการการเผา (ช่วงเวลาการเผา และจัดทำแนวกันไฟ) เพื่อลดฝุ่น PM_{2.5} ในพื้นที่ มีเครื่องกำจัดวัชพืชให้ยึดใช้งาน รวมทั้งการใช้นวัตกรรมระบบปฏิบัติการโปรแกรมดิจิทัลสำหรับจัดการ ภายใต้ความร่วมมือของหน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน โรงเรียน และชุมชน ในส่วนของปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงานป้องกันฝุ่น PM_{2.5} ของพื้นที่ พบร่วม ฝุ่น PM_{2.5} เป็นปัญหาชุมชน ที่ผู้นำให้ความสำคัญ อีกทั้งทุกหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง พร้อมใจกันร่วมมือ กันหารือแนวทางและวิธีการจัดการฝุ่น PM_{2.5} ในพื้นที่

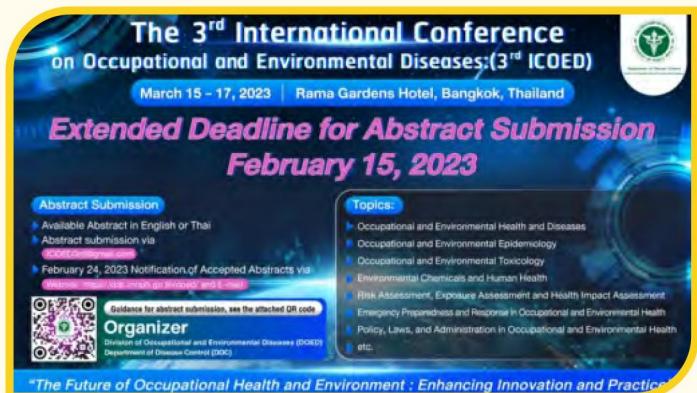
ทั้งนี้ กองโรคจากการประกลบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญ ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคจากฝุ่น PM_{2.5} เนื่องจากโรค หรืออาการสำคัญที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่น PM_{2.5} เป็นโรคจากสิ่งแวดล้อม ภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกลบอาชีพและโรคจาก สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2562 ซึ่งทางกองโรค จากการประกลบอาชีพฯ ยังคงดำเนิน การเฝ้าระวัง และสื่อสารความเสี่ยงให้ ประชาชนเกิดความตระหนกในการ ป้องกันผลกระทบสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

การประชุมวิชาการนานาชาติ

ด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 3

The 3rd International Conference on Occupational and Environmental Diseases (3rd ICOED)

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม จะจัดการประชุมวิชาการนานาชาติด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 3 The 3rd International Conference on Occupational and Environmental Diseases (3rd ICOED) ระหว่างวันที่ 15 – 17 มีนาคม 2566 ณ โรงแรมรามาการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร โดยมีมิッションในการจัดงานคือ “ก้าวสู่ นวัตกรรม นำสู่การปฏิบัติ ยกระดับงานอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม” (The Future of Occupational Health and Environment: Enhancing Innovation and Practice) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ทั้งความรู้ ประสบการณ์ในการดำเนินงาน ในระดับประเทศและระดับนานาชาติ โปรแกรมการจัดงาน มีการอภิปรายและบรรยายการนำเสนอผลงานวิชาการ โดยวิทยากรทั้งในและต่างประเทศรวมทั้ง มีการประชุมคุ่ขานามเกี่ยวกับความร่วมมือทางการศึกษาวิจัยด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัยของหน่วยงานในประเทศไทยและเชิงนานาชาติ ครั้งที่ 9 (9th AOSHRI) ในวันที่ 15 และ 16 มีนาคม ซึ่งในงานมีประเด็นที่น่าสนใจมาก many เช่น

- การบรรยายพิเศษ The Future of Occupational and Environmental Health: Enhancing Innovation and Practice
- การอภิปราย เรื่อง ผนึกความร่วมมือเพื่อป้องกันผลกระทบทางสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ (Collaboration to Control Health Impacts from Air Pollution)
- การอภิปราย เรื่อง จิกกาแฟคุยกฎหมายเพื่อการป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพ และสิ่งแวดล้อม (Env-Occ-Safety Law Café)
- การบรรยาย เรื่อง National Chemical Emergency Management under the IHR 2005 : the Way Forward to Sustainable Capacity
  - การบรรยาย เรื่อง Emerging Risks on the Future of Occupational Health
  - การอภิปราย เรื่อง Mental Health in the Working life
  - การอภิปราย เรื่อง Challenges of Occupational Health Management During and post-COVID-19 Era
  - การบรรยาย เรื่อง ของการด้วยการทำงาน และเบิกบานกับชีวิต โดย คุณศุ บุญเลี้ยง นักเขียนและศิลปิน

ขอเชิญชวนทุกท่านเข้าร่วมงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ ด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ข่าวดี สำหรับผู้ที่จะส่ง Abstract ผู้จัดได้ขยายเวลา การส่งบทคัดย่อ (Abstract) ไปถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566

ทั้งนี้ได้มีการเตรียมความพร้อมการจัดงานประชุมวิชาการนานาชาติฯ โดยมีการประชุมหารือการดำเนินงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ในด้านผลงานวิชาการ กำหนดบทบาทหน้าที่ รูปแบบงาน รวมถึงการบริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการประชุมต่อไป

